

Druhno hufcowa!

Oddajemy w Twoje ręce nowy Regulamin Gromady Zuchenek Organizacji Harcerek wraz

z krótkim przewodnikiem jak należy go rozumieć i wprowadzać w życie. Zmiany są dosyć spore, udało się uporządkować wiele aspektów, które do tej pory w chorągwiach działały diametralnie różnie. Jest też kilka zmian, które wymagają więcej czasu i tu prosimy Cię o przyszłościowe przyjrzenie się gromadom z perspektywy tych zmian. Ważne, abyś pamiętała, że jako hufcowa jesteś odpowiedzialna za wdrażanie zmian w jednostkach należących do Twojego hufca. Zadbaj o to, aby jak najszybciej obrały kierunek, do którego dąży w tej chwili cała Organizacja.

Czuwaj!

hm. Anna Sampolska - Wiśnioch HR
phm. Karolina Kapica HR

Regulamin Gromady Zuchenek Organizacji Harcerek ZHR

Nowy regulamin już w swoim tytule zwraca uwagę na to jak określamy najmłodsze członkinie gromady. Naturalną konsekwencją tego, że gromady są już wyłącznie żeńskie i męskie, a nie koedukcyjne, jest rozróżnienie tego w nazewnictwie. Zamiast dotychczasowego “zucha” powiemy “zuchenska”, o żeńskiej gromadzie powiemy “gromada zuchenek” zamiast “gromada zuchowa” czy “gromada zuchów”.

Dotychczas używane określenie “zuch” w odniesieniu do dziewczynek w dużym stopniu opiera się na przyzwyczajeniu. Żeby zmienić nazewnictwo potrzebne jest na początku zwracanie na nie uwagi, przypominanie innym. Zwracajmy uwagę na to jak mówimy o gromadach i zuchenkach, aby słowo “zuchenska” stało się tak samo naturalnym określeniem jak “harcerka”.

Gromada liczy przynajmniej 16 zuchenek uczęszczających do klas I-IV szkoły podstawowej, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się gromadę liczącą min.12 zuchenek.

Obecnie w pierwszej klasie jak i w klasach wyższych możemy spotkać zarówno sześć- jak i siedmiolatki. Rodzice mają możliwość decydowania w jakim wieku dziecko rozpocznie edukację. To ważne, ponieważ biorąc pod uwagę rozpiętość wiekową, w klasach I - IV mamy dziewczynki w wieku 6-11 lat. Potencjalna różnica pomiędzy najstarszą a najmłodszą jest zatem duża. Kiedy do gromady zuchowej trafiają dziewczynki z pierwszej klasy, warto przemyśleć i dobrze zaplanować pracę z gwiazdkami, żeby rozwój zuchenek odbywał się adekwatnie do

rozwoju psychologicznego i nie był zbyt przyspieszony. Duża rozpiętość wiekowa wymaga też stopniowania trudności w różnych formach pracy, które stosujemy. Warto zaplanować osobne elementy dla najstarszych zuchenek np. w ramach działania zastępu trzeciej gwiazdki.

Co istotne - jeśli gromada posiada dwie szóstki warto rozważyć wraz z drużynową przeprowadzenie zaciągów dopiero od drugiej klasy. Dziewczynki mają już wstęp do pracy w grupie, ponieważ zaczęły funkcjonować z koleżankami i kolegami, są bardziej samodzielne, opanowały już podstawy czytania i pisania. To może znacznie usprawnić pracę dużej gromady, poprawić efektywność naszych działań i zmniejszyć duże wyzwanie stopniowania trudności i realizacji gwiazdek przez cztery lata.

Gromada rozpoczyna działanie po zatwierdzeniu planu pracy przez hufcową.

To nowy zapis, którego nie było w poprzednim regulaminie. Oznacza, że żaden zaciąg, ani zbiórka nie może się odbyć, póki plan pracy nie zostanie zatwierdzony przez hufcową. Warto zwrócić uwagę, aby drużynowe dostawały jasną informację - plan jest zatwierdzony. Czasem wydaje im się, że wysłanie pierwszej wersji planu jest równoznaczne z możliwością rozpoczęcia zbiórek.

W gromadzie funkcjonuje System Tęczy.

Dla przypomnienia: System Tęczy funkcjonuje wówczas, kiedy zuchenki zdobywają gwiazdki i sprawności zgodnie z regulaminem. Oznacza to, że książeczka sprawności jest podstawowym narzędziem pracy drużynowej. Tęcza jest wpisana w obrzędowość gromady, zuchenki wiedzą po co zdobywają gwiazdki, funkcjonuje forma wizualizacji, na której zuchenki same mogą zaznaczać postępy i śledzić je. Zdobywanie sprawności funkcjonuje, kiedy zuchenki realizują sprawności w większości poprzez uczestnictwo w zbiórkach, otrzymują naszywki. Warto zwrócić uwagę w planie pracy na to jak będą wyglądały wizualizacje poszczególnych gwiazdek. Czy są związane z obrzędowością? Czy odnoszą się do nazw opisujących poszczególne gwiazdki (zuchenka wtajemniczona, zaradna, opiekuńcza)? Czy są to trzy etapy następujące po sobie? Kiedy zuchenki zaczynają zdobywać pierwszą gwiazdkę? Czy obietnica zuchowa i przyjęcie do gromady nie są błędnie postrzegane za elementy tęczy.

Gromada pracuje szóstkami

W gromadzie powinny być co najmniej dwie mniejsze grupy, w których zuchenki współpracują na ziórkach i które mogą ze sobą współzawodniczyć w punktacji szóstek (w szóstce niekoniecznie musi być sześć zuchenek). Liczba szóstek zależy od liczebności gromady, niemniej jednak trzeba pamiętać, że optymalną liczbą, aby stworzyć szóstkę, której praca będzie sprawna, jest 5-6 osób. Jeśli będzie ich więcej proces podejmowania decyzji i podziału zadań będzie szóstce zajmował zbyt wiele czasu. Warto wyznaczyć szóstkową,

która będzie kierowała szóstką, podzieli zadania kiedy trzeba i zmotywuje grupę do pracy. Szóstki powinny mieć swoje nazwy powiązane z obrzędowością gromady. Mogą mieć też okrzyki, którymi będą sygnalizowały zakończenie zadania oraz znaczki na mundurze odróżniające je od pozostałych szóstek.

Gromada posiada obrzędowość, w tym legendę, totem, kronikę.

Obrzędowość śródroczna gromady powinna być zebrana w jedną historię, z której zuchenki dowiedzą się, dlaczego gromada powstała, dlaczego nosi akurat taką nazwę i co jest głównym zadaniem gromady (np. jeśli gromada nazywa się "Leśne Duszki", legendą może być historia o duszkach, które dbają o las i bronią go przed czarnoksiężnikiem. Pewnego razu przybył on do lasu z zamiarem zamieszkania w nim. Zaczął się tak urządzać, że większość mieszkańców straciła swój dom i musiała się wynieść z lasu. Na pomoc mieszkańcom przybyły Leśne Duszki, które zajęły się odnową lasu i przywróciły w nim porządek. Od tego czasu starają się opiekować lasem w taki sposób, aby wszystkim mieszkańcom dobrze się w nim żyło). Totem jako symbol gromady powinien również być opisany w planie pracy, zuchenki mogą zabierać go na różne wspólne wyjścia, lub trzymać w kręgu na rozpoczęciu i zakończeniu zbiórki. Kronika jest gromadzie potrzebna, aby archiwizować wszystkie działania i móc do nich wrócić. Warto zwrócić uwagę, czy wpisy wykonywane są przez zuchenki, czy jest estetyczna i czy wpisy są czytane na forum gromady.

Nazwa gromady

Każda nazwa gromady powinna zawierać słowa "Gromada Zuchenek", poprzedzone przymiotnikiem utworzonym od nazwy regionu, np. lubelska, bydgoska, pomorska. Jeżeli gromada jest gromadą próbną, nazwę gromady poprzedza przymiotnik "próbną". Słowo "próbną" przy skróconej nazwie oznaczamy małą literą "p" np. 3 pLGZ. Nowy regulamin systematyzuje nazwy gromad i przy tworzeniu nowych nazw nie stosujemy określeń "gromada zuchów", które jest zarezerwowane dla gromad męskich.

Nazwa gromady zawiera także nazwę własną np. "Słoneczne Promyki".

W związku z nowym regulaminem każda hufcowa ma obowiązek do 30.09.2015 r. zmienić nazwy istniejących jednostek rozkazem, zawierając w nim formułę "*W związku z zatwierdzeniem nowego regulaminu gromady zuchenek uchwałą naczelnictwa nr 299/2 z dnia 27 maja 2015 r zmieniam nazwę 1 Łódzkiej Gromady Zuchów Słoneczne Promyki na 1 Łódzką Gromadę Zuchenek Słoneczne Promyki.*", w miejsce przykładowej nazwy wstawiając nazwy jednostek

z hufca. Trzeba pamiętać, że każda nowo powoływana jednostka musi mieć w nazwie “gromada zuchenek”.

Drużynowa zobowiązana jest do powoływania harcerek na funkcję przyboczną po spełnieniu wymagań obowiązujących w danej chorągwi.

Drużynowa może powołać na swoją przyboczną harcerkę, która spełni wymagania doprecyzowane przez chorągiew. Niemniej jednak minimalnym warunkiem, jaki musi spełnić przyboczną jest ukończenie 16 lat. Do czasu ukończenia tego wieku harcerka może uczestniczyć w pracy gromady, jednak jej rozwój harcerski odbywa się cały czas w drużynie harcerek, gdzie powinna realizować stopnie i sprawności. Do czasu mianowania na funkcję przyboczną gromady, harcerka ma przydział służbowy w drużynie harcerek. Dużym zadaniem hufcowej jest uświadomienie drużynowym gromad, że stopnie harcerskie zdobywa się w drużynie harcerek. Ochotniczka i tropicielka to stopnie, które można zrealizować tylko i wyłącznie w drużynie. Samarytanka może zawierać większość zadań, które harcerka będzie realizowała w gromadzie, jednak konieczne jest też wykazanie się mistrzostwem w technikach harcerskich, co np. w przypadku obozownictwa na kolonii jest ciężkie do zrealizowania i stąd sugerujemy, by rozważyć zdobywanie stopnia samarytanki także przy drużynie.

Na mocy noego regulaminu każda chorągiew zobowiązana jest określić swoje wymagania co do przybocznych gromad, mogą być nimi np. ukończenie kursu przybocznych, jeśli taki się odbywa w chorągwi, staż na funkcji zastępowej/staż pomocy w gromadzie oraz wiek.

Drużynowa zobowiązana jest do terminowego i rzetelnego przeprowadzenia spisu gromady.

Drużynowa ma obowiązek wypełnienia formularza spisowego w Centralny Spisie Ewidencji Instruktorów i Drużyn w terminie wyznaczonym i podanym w rozkazie Naczelniczki, uwzględniając stan faktyczny na koniec roku, za który wypełniany jest spis. Spis jest narzędziem na podstawie którego analizowane są dane na skalę chorągwi oraz całej organizacji co pozwala śledzić rozwój oraz wytyczać jego dalsze kierunki.

Drużynowa jest zobowiązana do wydawania rozkazów.

Drużynowa gromady ma obowiązek powołania członkiń gromady (zuchenek i przybocznych) rozkazem. Systematyczne wydawanie rozkazów jest potrzebne, żeby mieć kontrolę nad tym, kto należy do gromady. Często zdarza się, że zuchenki są nieobecne przez dłuższy czas i nie wiadomo, czy pojawią się jeszcze na zbiórkach. Aktualizowanie listy zuchenek, pozwoli zachować przejrzystość i ułatwi spis gromady. Drużynowa mianuje w rozkazie harcerki na funkcję przyboczną, może również zamykać i otwierać sprawności harcerkom, o ile zostały

wcześniej mianowane przybocznymi, tzn. mają ukończone 16. lat i spełniają wymagania określone przez chorągiew. Rozkazem gromady może zostać również otwarty i zamknięty stopień samarytanki (wcześniejsze stopnie są realizowane w drużynie harcerek), jednak musimy pamiętać, że znaczna część wymagań nie jest możliwa do zrealizowania w gromadzie.

Ważnym zadaniem hufcowej, jest przypominanie drużynowym, że rozkazy drużynowej gromady nie są formą pracy z zuchenkami, nie ma potrzeby informowania zuchenek czego dotyczą, odczytywania ich, czy wieszania w dostępnym miejscu. Rozkazy nie mogą zawierać informacji o zdobytych gwiazdkach czy sprawnościach, są pozbawione także pochwał, wyróżnień, kar i upomnień oraz innych informacji dla zuchenek. Rozkazy powinny być wydawane systematycznie, w razie potrzeby i powinny znaleźć się w książce pracy gromady.

WZÓR ROZKAZU DRUŻYNOWEJ GROMADY

(pieczętka gromady)

Kraków, 15.10.2005

Rozkaz L 3/2005

1. Decyzje władz zwierzchnich.

1.1. Podaję do wiadomości, że Komendantka Małopolskiej Chorągwi Harcerek rozkazem L 12/2005 z dnia 12.10.2005 mianowała przewodniczką i wpisała na listę instruktorek dh. Lucynę Gumecką wędr.

2. Gromada

2.1. Mianuję przyboczną sam. Janinę Jeżyńską

3. Mianowania i zwolnienia

3.1. Powołuję w skład 15 Mazowieckiej Gromady Zuchenek "Wesołe Pszczółki" zuchenki:

Mają Witkowską

Annę Kowalik

Martę Dąbrowę

4. Stopnie

4.1. Otwieram próbę na stopień samarytanki druhnie trop. Karolinie Wąs

5. Sprawności

5.1. Zamykam próbę na sprawność Polyanna sam. Janinie Jeżyńskiej.

C Z U W A J !

drużynowa
p.wd. Marta Tabor węd.

Drużynowa gromady

Drużynowa lub p.o. drużynowa musi mieć ukończony kurs metodyki zuchowej. Drużynową nie może zostać osoba po kursie metodyki harcerek lub wędrowniczek, nawet jeżeli jest instruktorką. Pamiętajmy o tym mianując drużynowe, żeby poprowadzić gromadę nie wystarczy im kurs innej metodyki czy stopień instruktorski.

Opiekunka gromady

Opiekunkę gromady powołuje hufcowa, w przypadku, kiedy p.o. drużynowa nie jest instruktorką. Może nią być każda instruktorka ZHR, niezależnie od ukończonego kursu metodyki, jeśli wyrazi zgodę i zostanie powołana przez hufcową. W pierwszej kolejności opiekunki dla gromady należy poszukać w hufcu, jeżeli nie ma instruktorki, która mogłaby podjąć się tej funkcji, może nią zostać instruktorka z innego hufca. W przypadku kiedy instruktorka działa poza hufcem, do którego należy gromada, opiekunkę mianuje komendantka chorągwi.

Dokumentacja finansowa i gospodarcza

Każda gromada ma obowiązek prowadzić dokumentację finansową określoną przez Zarząd Okręgu lub Obwodu. W niektórych środowiskach, jeśli gromada należy do szerepu nie ma takiej potrzeby, jednak koniecznie trzeba zorientować się jakie wymagania odnośnie dokumentacji finansowej stawia Okręg lub Obwód i zweryfikowanie czy gromady spełniają te wymagania.

Drużynowa przyjmuje do gromady i zwalnia z niej zuchunki i przyboczne.

Każda zuchenka należąca do gromady powinna zostać powołana w jej skład rozkazem drużynowej, po wcześniejszym uzyskaniu zgody rodziców na przynależność do gromady. Przyboczne również powinny być mianowane i zwalniane z gromady rozkazem drużynowej.

Przed przyjęciem zuchunki uczestniczki do gromady drużynowa zobowiązana jest uzyskać pisemną zgodę (oświadczenia) rodziców lub prawnych opiekunów kandydatki, o treści określonej w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu

Zgodę rodziców na przynależność do gromady trzeba uzyskać jak najszybciej. Wzór oświadczenia rodzice lub prawni opiekunowie dziewczynki powinni otrzymać na pierwszej zbiórce, na którą dziecko przyjdzie tak, by na kolejnej drużynowa odebrała podpisane oświadczenie.

O zwolnieniu z gromady zuchenki drużynowa informuje na piśmie jej rodziców lub prawnych opiekunów.

Przed zwolnieniem zuchenki z gromady konieczne jest pisemne poinformowanie rodziców lub opiekunów o tym, że zuchenka zostaje zwolniona. Jest to potrzebne, żeby uniknąć nieporozumień z rodzicami. Może być również przydatne, kiedy rodzice np. po roku nieobecności na zbiórkach zechcą wysłać dziewczynkę na kolonię. Wówczas argumentem z naszej strony będzie informacja, że kolonia jest zarezerwowana dla członkiń gromady, z której córka została zwolniona w danym dniu, o czym rodzice zostali poinformowani pisemnie. Można przesłać do rodziców rozkaz zwalniający zuchenkę z gromady, jednak warto napisać pismo, w którym znajdzie się coś więcej np. uzasadnienie naszej decyzji. Mała która drużynowa jest świadoma, że ma taki obowiązek, trzeba zatem pilnować i przypominać o jasnej i pisemnej informacji dla rodziców.

Gromada jest powoływana albo przyjmowana do ZHR na pisemny wniosek kandydatki na drużynową. Przystępując do tworzenia nowej gromady kandydatka musi uzyskać pisemną zgodę właściwej hufcowej. Wniosek, o którym mowa powinien zawierać nazwę i obrzędowość gromady skonsultowane przez referentkę/kierowniczkę wydziału.

Obrzędowość jest bardzo ważna dla gromady i odgrywa istotną rolę w realizacji założeń, warto więc dobrze ją zaplanować już na początku. Nowy regulamin obliguje kandydatkę na drużynową do przesłania do hufcowej wniosku o powołanie gromady, na podstawie którego zostanie ona powołana rozkazem. We wniosku powinny się znaleźć opisane elementy obrzędowe (takie jak legenda, tęcza, kronika, totem, sprawności, punktacja indywidualna i szóstek). Pomysł i koncepcję obrzędowości należy wcześniej skonsultować z referentką ds. zuchenek, lub kierowniczką wydziału zuchowego. Przed powołaniem gromady dopilnujmy, aby kandydatka na drużynową przesłała odpowiedni wniosek. Im bardziej przemyślana i spójna będzie obrzędowość na początku działania gromady, tym szybciej zuchenki się w nią zaangażują, a praca wychowacza będzie efektywniejsza.

Okres próbny gromady

Okres próbny gromady zaczyna się w momencie zaakceptowania wniosku o powołanie nowej jednostki przez hufcową, przy czym działanie gromady może rozpocząć się po zatwierdzeniu przez hufcową planu pracy. Okres próbny gromady trwa 6 miesięcy, w

czasie których gromada pracuje nad realizacją celów ustalonych z hufcową. Po powołaniu gromady, trzeba sięgając do wymagań dla Gromady Wschodzącego Słoneczka określić cele na okres próbny. Jak pracować na umundurowaniem? Jakie elementy obrzędowości muszą zadziałać? Jaką dokumentację należy skompletować? Po 6 miesiącach hufcowa lub wyznaczona przez nią instruktorka wizytuje gromadę i zostaje podjęta decyzja o zakończeniu okresu próbnego lub przedłużeniu go o kolejne 6 miesięcy. Okres próbny można przedłużyć tylko raz, jeżeli w ciągu 12 miesięcy gromada nie spełni wymagań określonych regulaminem, powinna zostać rozwiązana.